

Spis treści

Przedmowa	11
Wprowadzenie	13
Źródła	17
1. Rzymsko-bizantyjskie	17
2. Arabskie i irańskie	24
3. Armeńskie	25
4. Syriackie	26
Pozostałe rodzaje źródeł wykorzystanych w książce	26
Literatura	27
Płaszczyzna problemowa monografii	40
Płaszczyzna geograficzna zagadnień prezentowanych w pracy	40
 ROZDZIAŁ I	
Rzym czasów przełomu	48
I.1. Schyłek dynastii Sewerów – schyłek pryncypatu	51
I.2. Okres wojskowych puczów. Wzrost napięcia na granicach	57
I.3. Dioklecjan – cesarz reformator	64
I.4. Konstantyn, chrześcijańskie Cesarstwo i nowa dynastia	65
 ROZDZIAŁ II	
Armia późnego Cesarstwa Rzymskiego	70
II.1. Organizacja	70
II.2. Jazda rzymska	77
II.3. Piechota rzymska	81
II.4. Machiny oblężnicze	86
II.5. Flota Cesarstwa	88

ROZDZIAŁ III

Iran Sasanidów – narodziny potęgi	93
III.1. Nazwa dynastii	97
III.2. Ardaszira marsz po władzę	102
III.2.a. Relacja z <i>Kār̄nāmag-i Ardaxšīr-i Pābagān</i>	105
III.3. Wojna domowa	110
III.3.a. <i>Imperium Parthicum</i>	118
III.3.b. Zatoka Perska	120
III.3.c. Na zachód	123

ROZDZIAŁ IV

Armie wczesnych Sasanidów	129
IV.1. Organizacja	129
IV.2. Jazda irańska	134
IV.3. Piechota irańska	139

ROZDZIAŁ V

Pierwsza wojna Cesarstwa i Iranu Sasanidów 230–233	141
V.1. Atak Ardaszira	145
V.2. Kontratak Rzymian	148

ROZDZIAŁ VI

Druga wojna Cesarstwa i Iranu Sasanidów 238–240	156
VI.1. Inwazja Sasanidów	157
VI.2. Pierwszy poległy na Wschodzie	164

ROZDZIAŁ VII

Szapur II i wielki konflikt na Bliskim Wschodzie	171
VII.1. Atak Szapura	174
VII.2. Antiochia	176
VII.3. Zniszczenie Dura Europos	182
VII.4. Walerian	184
VII.5. Rozpad Cesarstwa?	191

ROZDZIAŁ VIII

Karus – cesarz, który spalił stolicę imperium wroga	207
VIII.1. Połowa lat siedemdziesiątych III wieku	207
VIII.2. Karus	211

ROZDZIAŁ IX

Dioklecjan i zmiana na Wschodzie	220
IX.1. Dioklecjan	220
IX.2. Atak Narsesa	223

ROZDZIAŁ X

Dynastia Konstantyna i Szapur II. Starożytna wojna pozycyjna?	228
X.1. Chrystianizacja Armenii	232
X.2. Szapur II na tronie Iranu	235
X.3. Rozmontowanie zabezpieczeń	238
X.4. Chionici	244
X.5. Na granicy	246
X.6. Pierwsze oblężenie Amidy 26 lipca–6 października 359 roku	249
X.6. Walki 360 roku – sukcesy Szapura	257
X.7. Konstancjusz na Wschodzie 360–361	260

ROZDZIAŁ XI

Wyprawa Juliana	264
XI.1. Marzec–maj 363 roku	267
XI.2. Maozamalcha	275
XI.3. Ktezyfont	278
XI.4. Czerwiec 363 roku	283
XI.5. Lipiec 363 roku	288
XI.6. Nisibis	292

Zakończenie	297
--------------------------	-----

Summary	305
----------------------	-----

Résumé	309
---------------------	-----

Bibliografia	313
---------------------------	-----

Źródła	313
1. Rzymskie/bizantyjskie	313
2. Arabskie i irańskie	316
3. Armeńskie	317
3. Syriackie	317
Opracowania i monografie	318

Lista królów Iranu w okresie opisywanym w książce	330
Lista cesarzy Rzymu w okresie opisywanym w książce	331
Kalendarium wschodnich prowincji od wstąpienia na tron Septymusza Sewera po traktat pokojowy zawarty między Jowianem a Szapurem	333
Wykaz skrótów	336
Głosariusz	337
Ilustracje	343